

O'ZMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

АСТА NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY
UNIVERSITETI ILMIY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2023
1/6

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

I.U.MADJIDOV – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Y.S.ERGASHOV – f-m.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Balliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Nishonova O.J. – f.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Shirinova R.X. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **Z.A.PARDAYEV**

TOSHKENT – 2023

Mundarija

Tarix

Abdullayev U. O'zbekiston hududi mezolit davri paleogeografiya va paleoekologiyasi sharoitida kechgan etnik jarayonlar sahifasi	4
Abdurasulova F. Buxoro amirligi ulamolarining ma'naviy hayotida tutgan o'rni	7
Джумаева Г. Состояние трансформации нынешнего Афганистана и ее перспективы	10
Duschanov R. Arxiv hujjatlarini raqamlashtirish tartibi	13
Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdullayev X. Markaziy Osiyodagi dolzarb muammolar anklav/esklav masalalariga tahliliy yondashuv	16
Абдуллаева Н. Педагогические особенности влияния туристской деятельности на совершенствование нравственно-эстетического воспитания студентов	19
Abdulxakimov B. Yoshlarni mafkuraviy immunitetini rivojlantirishda kiberxavfsizlikning o'rni va ahamiyati	22
Abdurasulov J. Zamonaviy Afg'onistondagi ijtimoiy-siyosiy keskinlashuviga qo'shni davlatlarning munosabati (Xitoy va Pokiston misolida)	25
Abdurakhmanov A. The use of mathematical packages in teaching students of economics	29
Abdufatayev Sh. Barkamol avlod tarbiyasi ta'lim samaradorligini oshirishning muhim omili sifatida	32
Avezmetov J. The role of computer technologies in successful mastering of the english language	35
Azamova S. Ekologik madaniyatni rivojlantirish imkoniyatlari	40
Anorov T. O'quvchilarning ta'lim natijalarini baholashga kompetensiyaviy yondashuv	43
Arziqulov O'. Tibbiyot oliy ta'lim muassalari talabalarida o'quv motivatsiyasi muammosining dolzarbligi va ilmiy o'rganilishi darajasi	47
Badalbayeva I. Sahovat tushunchasi va uning falsafiy mazmuni	50
Бойкузиева Р. Культурно-духовный потенциал педагогического наследия среднеазиатских энциклопедий как важный фактор формирования познавательной активности студентов	53
Boynazarova S. Ta'lim paradigmalari – o'qituvchi kasbiy kompetentligini metodologik belgilovchi faktor sifatida	56
G'aniev Sh. Elektron ta'lim vositalarini qo'llash orqali bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish	59
Gapparova N. Nofilolog oliy ta'limlarida nemis tili gapirish ko'nikmasini o'rgatish	63
Guliyev A. Bo'lajak texnolog muhandislarning kasbiy sifatlariga qo'yiladigan zamonaviy talablar	66
Gulyamova G. O'zbek xalqi an'alarining yosh ichki ishlar xodimlarining ma'naviy va axloqiy tarbiyasidagi o'rni	69
Zokirov J. Boshlang'ich sinf ona tili ta'limida kognitiv-pragmatik usuldan foydalanish	72
Imonov M., Tojiyeva D. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida milliy tarbiyani pedagogik va psixologik rivojlanishi qonuniyatlari	75
Irgasheva M. Moda sohasi ta'limining fundamental va innovatsion o'qitish mexanizmlari	78
Ismatova M. Ingliz tili mutaxassislarini tayyorlashda kouching texnologiyasining o'ziga xos xususiyatlari	81
Ismoilova G. Iqtisodiy islohotlar va ma'naviy hayot uyg'unligi	85
Karimov F. O'rta yoshdagi 45-60 yoshli erkaklar uchun jismoniy tayyorgarlikni hisobga olgan holda sog'lomlashtiruvchi mashqlar jamlanmasini ishlab chiqish	88
Kenjayev Z. O'zbekiston ekologik siyosatni takomillashtirish vazifalari	91
Quldoshev A. Markaziy Osiyoda ekologik xavfsizlik barqarorligini ta'minlashda bag'rikenglik tamoyillarining ustuvorligi	94
Kutlimuratova N. Husayin Voiz Koshifiyning "Axloqiy Muxsin" asari va unda axloq muammosining yoritilishi	97
Majidov J. Professional futbolchilarda o'zaro munosabatlarning shakllanishida shaxs xususiyatlarining ahamiyati	100
Mamadaliyev A. Sport menejerlari boshqaruv kompetensiyalarini vaziyatli holatlar asosida baholash natijalari	104
Mamadaliyev E. Chet tili ta'limida diskursdan foydalanish	107
Mamadaminova B. Yoshlar ijtimoiy faolligini oshirishda ma'naviy tizimlilik xususiyatlari	110
Mamatqulova M., Burxonova D. Bo'lajak o'qituvchilarning kasbga tayyorlashda ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish	114
Mo'minov A. Musobaqa sharoitida gandbolchilarning darvozaga to'p otish texnikasini tahlil qilish texnologiyasi	116
Murodov K. Sport kurashida maxsus "Smart sportswear" libosi yordamida sportchilarning mushak kuchi darajasini aniqlash va rivojlantirish metodikasi	119
Mustayeva G. Enhancing the ability of students to think critically while learning a new language	122
Muxametov A. Jismoniy tarbiya va ommaviy sport sog'lomlashtirish mashg'ulotlarida yuklamalarni me'yorlashtirishning ilmiy-metodik asoslari	125
Nematova N. Maktabgacha yoshdagi bolalar aqliy taraqqiyotining psixologik diagnostikasi	128
Nishanova S. Libos dizayni sohasida kasbiy (ijodiy) fanlarni o'qitishda samaradorlikka erishish masalalari	131
Normeliyeva N. Nizolarning o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi munosabatlarga ta'siri	134
Nosirov J. Bo'lajak muhandislarning me'yoriy-metrologik kompetensiyalarini shakllantirishning nazariy jihatlari	137
Nurmamatov A. Qadriyatlar o'spirinlarning hayot strategiyasini shakllantirish omili sifatida	140
Nurmetova M. Xalqaro siyosiy nizolarni hal qilishda mediator kategoriyalari	143
Omonov B. "Fozil odamlar shahri" va "Hindiston" asarlarida geosiyosiy bilimlarning aks etishi	147
Ravshanov A. Kadrlar tayyorlash siyosatida ta'lim sohasidagi muvaffaqiyatli xorij tajribasi (qiyosiy tahlil)	150
Rajabova N. Ta'lim sifatini boshqarishga ta'sir ko'rsatuvchi omillarni matematik modellashtirish	154
Ruziyev A. "Temur tuzuklari"da tolerantlik madaniyati (ijtimoiy-psixologik tahlil)	159
Sabirov Q., Maxamadaliyev R. Geografiya ta'limi sohasida zamonaviy gis texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlari	162
Saburova J. Ekologik xavfsizlik tushunchasining konseptual tahlili	165
Sagatova Sh. Nogiron farzandni tarbiyalayotga oilalarga psixologik yordam ko'rsatishning nazariy-metodologik tomonlari	169

Sagdullayev J. Yosh avlodda jinoyatchilikka qarshi immunitetni shakllantirish.....	173
Salikhova N. Kasbiy rivojlanishdagi qiyinchiliklarning ahamiyati.....	176
Серимбетова М. Использование межпредметной связи при проведении лабораторных занятий по курсу физики и агрометеорологии	179
Sulaymanova N. Baho me'yorlarining darajalanishi	182
Sultonova L. Samarali maktab direktorining boshqaruv faoliyatini baholash mezonlari.....	186
Tashpulatov F. Uch hatlab sakrash texnikasi va taktikasi	189
Temirov N. Chekka hududlarda yoshlarda huquqni anglash ko'nikmalarini shakllantirishga oid zamonaviy yondashuvlar	192
Temirova Z. Psixologik tadqiqotlarda “yolg'on” va “aldov” ning o'rganilganlik holati.....	195
To'rayeva S. Boshlang'ich sinflarda ona tilini o'qitishda frazeologizmlarning o'rni.....	198
To'rayeva S. Maktab o'quvchilarning moslashuvchan ko'nikmalarni shakllantirishga kompetensiyaviy yondashuv	202
Turdaliyev B. Ilmiy diskussiya talabalarning og'zaki nutq ko'nikmalarini oshirishda samarali usul sifatida.....	205
Umarova Z., Rashidov A. Libos dizayni ta'limining an'ana va innovatsiyalar kesimidagi aktual tendensiyalari	208
Umarova M., Umarov S. O'smirlar ongida oilaviy qadriyatlar to'g'risidagi tasavvurlarning shakllanishida oila omilining o'rganilishi	211
Usmonova M., Yo'ldashaliyeva N. Biologiya fanlarini o'qitishda talabalarning kasbiy yo'nalishini rivojlantirish.....	214
Khairullayeva D., Mirsalikhova R. Approaches to ameliorate extensive reading through adapted books	216
Xalmonov U. Ta'lim muassasi rahbarlarining boshqaruv faoliyatini olib borishda kasbiy kompetentligini rivojlantirish	219
Xalmuratova J. Oliy ta'lim tizimida dars tahlilida qaytar aloqa prinsipining o'rni	222
Xasanova N., Nizamova S. Germaniya davlati hamda mamlakatimizda kimyo fanini o'qitishning solishtirma tahlili	225
Xiloliddinova F. Kompetensiyaviy yondashuv asosida ingliz tilini talabalarga o'rgatishning zarurati	228
Xodjanilyazov S. Sulaymon Boqirg'oniy ta'limotining ma'naviy-ma'rifiy jihatlari	231
Xolboyeva M. Ijtimoiy – siyosiy jarayonlarning axloq va huquqda aks etishi.....	234
Xurramov A. Oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiya davrida o'qituvchining o'rni	237
Hayitov J. Jamiyatda ekologik xavfsizlikni ta'minlashga doir ayrim yondashuvlar	240
Shamshetova A. Orolbo'yi aholisining ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	243
Shermuxamedov A. 2022-yilgi futbol bo'yicha 22-jahon chempionati musobaqasida jamoalar tayyorgarliklarini tadqiq etishdagi zamonaviy yondashuvlar	246
Shirnazarova Z. Madaniyatlararo muloqat fanining O'zbekiston oliy ta'lim muassasalari o'quv dasturlariga kirib kelishi haqida.....	250
Shokirov P. Kamqonlik(anemiya) holatida sport bilan shug'ullanish.....	252
Elmuratov T. Oliy ta'lim maskanlarida fransuz tilini o'qitish metodikasi hamda o'qituvchining shakllanishi	255
Ergasheva N. Talabalarni kasbiy-pedagogik faoliyatga tayyorlashning didaktik funksiyalari	259
Erkayev B. Geografiya fanini o'qitishda shaxsga yo'naltirilgan ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning ilmiy-nazariy asoslari	262
Eshmuradov O. Oila mustahkamligini ta'minlashning ma'naviy-ma'rifiy va psixologik imkoniyatlari	265
Yo'ldosheva X. Maktabgacha yoshdagi bolada himoya mexanizmlarining psixologik salomatlikka bo'lgan ta'siri	268
Filologiya	
Abdinabiyeva H. O'zbek tilining izohli lug'atlarida tibbiy terminlarning statistik tavsifi	271
Azimov I. “Kimyo atamaları izohli lug'ati”ni tuzishda atamalarga qo'yiladigan talablar.....	274
Akbarova Sh. Badiiy asar retsepsiyasi – adabiyotshunoslikning dolzarb muammosi	277
Aliyeva M. Diskurs tushunchasi va muammolarining tadqiq etilishi	280
Amanov A. Frazeologiyada “Vaqt” konseptining milliy-madaniy o'ziga xosligi	283
Boynazarova N. O'zbek folklorshunoslik terminlari o'rtasida paradigmatic munosabatlar.....	286
Zaripov R. Davlat tili menejmentining xorijiy ilmiy-nazariy manbalari	289
Ismoilova M. O'zbek lingvomadaniyatida qarashlilik-tegishlilikning o'rganilishi.....	292
Kabulova U, Kabilova Z. Turg'un birikmalar lingvistik birlik sifatida	294
Kurbanov E. Og'zaki nutqiy ta'sir etish qoidalari.....	296
Kuvonov Z. Nemis tilidagi rang komponentli frazeologizmlarning o'zbek tiliga berilishi va ularning semantik tadqiqi	299
Mansurova N. Magik realizm – Gabriel Markes ijodida yangi bosqich sifatida	302
Maxmurova M., Mirzayeva M. Theoretical aspects of the use of interactive technologies in teaching students.....	305
Nosirov O'. Kutubxona xodimi va foydalanuvchi o'rtasidagi muloqot jarayonlari	308
Saidqodirova D. Terminologik tizimda kompyuter va internet terminlari: tahlil va munosabat	311
Saydivaliyeva B. Zamonaviy tilshunoslikda qiyosiy tadqiqotlarning ahamiyati	314
Sapayeva B. Gazeta nomlarining leksik-semantik xususiyatlari	316
Sapayeva F. Ingliz va o'zbek adabiyotida afsonaviy obrazlarning mifologik talqini	319
Umurzakov R. “Shum bola” qissasida begonalashuv.....	322
Xayrullayeva K. XX asr ingliz, hind va o'zbek adabiyotida Bobur obrazi talqini	325
Hamdamova D. Nodavlat radiostantsiyalar formati-kontseptsiyasini belgilovchi omil sifatida.....	327
Hojiyeva G. Fransuz va o'zbek tillarida san'atga oid terminlar lingvo-kulturologik xususiyatlarining “Freym” tahlili (an'anaviy hunarmandchilik turlari misolida).....	330
Shadiyeva Sh. Badiiy nutq, nutqning asosiy turlaridan biri sifatida	333
Ermetova D. Creative research as an attempt to embody the principles of naturalism.....	336